

ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ, ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑΣ

Μετάφραση από την αγγλική προς την ελληνική γλώσσα και σχολιασμός των άρθρων «What Can Women’s Groups Do to Rejuvenate Peace Processes? The Example of Turkey» και «The Humanitarian Response in Post-Earthquake Syria: An Urgent Need for Depoliticisation» των Ayşe Betül Çelik και Munqeth Othman Agha.

Translation from English to Greek and annotation of the articles “What Can Women’s Groups Do to Rejuvenate Peace Processes? The Example of Turkey” and “The Humanitarian Response in Post-Earthquake Syria: An Urgent Need for Depoliticisation” by Ayşe Betül Çelik and Munqeth Othman Agha.

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΧΙΩΤΗ ΑΛΑΜΑΝΤΙΑ

Ξ2020034

ΜΕΛΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ:

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΛΙΒΑΣ – Α’ ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΕΝΤΡΩΤΗΣ – Β’ ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ

Κέρκυρα, Φεβρουάριος 2025

Τίτλος: Μετάφραση από την αγγλική προς την ελληνική γλώσσα και σχολιασμός των άρθρων «What Can Women’s Groups Do to Rejuvenate Peace Processes? The Example of Turkey» και «The Humanitarian Response in Post-Earthquake Syria: An Urgent Need for Depoliticisation» των Ayşe Betül Çelik και Munqeth Othman Agha.

Περιεχόμενα

Πρόλογος	5
1. Μεταφράσματα	6
1.1. Πώς μπορούν οι οργανώσεις γυναικών να αναζωογονήσουν τις ειρηνευτικές διαδικασίες; Το παράδειγμα της Τουρκίας από την Ayşe Betül Çelik	6
1.2. Η ανθρωπιστική ανταπόκριση στη μετασεισμική Συρία: Μία επείγουσα ανάγκη για αποπολιτικοποίηση από τον Munqeth Othman Agha	11
2. Πρωτότυπα	18
2.1. What Can Women's Groups Do to Rejuvenate Peace Processes? The Example of Turkey by Ayşe Betül Çelik	18
2.2. The Humanitarian Response in Post-Earthquake Syria: An Urgent Need for Depoliticisation by Munqeth Othman Agha	22
3. Μεταφραστικός σχολιασμός	28
3.1. Εισαγωγή	28
3.2. Ανάλυση κειμένων-πηγών	28
3.2.1. Είδος κειμένων	29
3.2.2. Λειτουργίες κειμένων	29
3.2.3. Σκοπός ΚΠ	30
3.3. Πακέτο μεταφραστικών οδηγιών και σύγκριση ΚΠ με ΚΣ	31
3.4. Μεταφραστικά προβλήματα και επίλυση	32
3.4.1. Πραγματολογικά προβλήματα	32
3.4.2. Πολιτισμικά προβλήματα	33
3.4.3. Γλωσσικά προβλήματα	34
3.4.4. Ιδιάζοντα προβλήματα	35
Επίλογος	36
Βιβλιογραφία	37
Ιστογραφία	37
Έντυπο Λεξικό	38
Ηλεκτρονικά Λεξικά	38

Πρόλογος

Το παρόν αποτελεί Πτυχιακή Εργασία της Αδαμαντίας Χιώτη, προπτυχιακής φοιτήτριας του Τμήματος Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και Διερμηνείας του Ιονίου Πανεπιστημίου και περιλαμβάνει τη μετάφραση από τα Αγγλικά στα Ελληνικά, καθώς και την ανάλυση δύο κειμένων που θίγουν επίκαιρα κοινωνικά και πολιτικά ζητήματα στη Συρία και την Τουρκία. Τα επιλεγμένα κείμενα είναι τα εξής: *What Can Women's Groups Do to Rejuvenate Peace Processes? The example of Turkey* από την Ayşe Betül Çelik και *The Humanitarian Response in Post-Earthquake Syria: An Urgent Need for Depoliticisation* από τον Munqeth Othman Agha. Το πρώτο αναφέρεται στον ρόλο των γυναικών στις ειρηνευτικές διαδικασίες στην Τουρκία, ενώ το δεύτερο αναλύει τις συνέπειες του σεισμού στη Συρία και την πολιτικοποίηση της ανθρωπιστικής βοήθειας. Η επιλογή των εν λόγω κειμένων στοχεύει στην εις βάθος κατανόηση των κοινωνικών και πολιτικών ανθρωπιστικών κρίσεων στις δύο χώρες και στην ανάδειξη της ανάγκης για μια πιο ορατή συμμετοχή των γυναικών στις ειρηνευτικές διαδικασίες, καθώς και για την παροχή ανεξάρτητης ανθρωπιστικής βοήθειας στη Συρία, χωρίς την παρέμβαση πολιτικών φορέων. Αν και τα θέματα των κειμένων διαφέρουν, έχουν ως κοινό σημείο την εξέταση της συμβολής των τοπικών και διεθνών φορέων στην επίλυση τέτοιων κρίσεων. Στην εργασία θα ακολουθηθεί η θεωρία της μεταφραστικής πιστότητας, με σκοπό να παραμείνουν οι μεταφράσεις όσο το δυνατόν πιο κοντά στα μηνύματα των πρωτότυπων κειμένων, αποδίδοντας παράλληλα τις πολιτισμικές πτυχές τους.

Στόχος της εργασίας είναι η παρουσίαση των μεταφραστικών προκλήσεων και των στρατηγικών που ακολουθούνται σε έντονα κοινωνικά και πολιτικά φορτισμένα κείμενα, μέσω της ανάλυσης των μεταφραστικών επιλογών και μεταφραστικών τεχνικών. Μέσα από τον σχολιασμό της μετάφρασης, θα εξεταστούν οι λόγοι επιλογής των μεταφραστικών αποφάσεων. Η εργασία αποσκοπεί στην ανάδειξη μεταφραστικών δεξιοτήτων σε κείμενα που περιέχουν πολιτικό βάθος και κοινωνική σημασία, αλλά και την ανάπτυξη κριτικής σκέψης, όταν ο μεταφραστής καλείται να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις της πολιτισμικής απόδοσης και της διατήρησης της εννοιολογικής συνέπειας από τη μία γλώσσα στην άλλη. Παρακάτω ακολουθούν: τα μεταφράσματα των δύο κειμένων, τα πρωτότυπα κείμενα, καθώς και ο μεταφραστικός σχολιασμός.

1. Μεταφράσματα

1.1. Πώς μπορούν οι οργανώσεις γυναικών να αναζωογονήσουν τις ειρηνευτικές διαδικασίες; Το παράδειγμα της Τουρκίας από την Ayşe Betül Çelik

Ο όρος «ειρηνευτική διαδικασία» εισήλθε στις πολιτικές συζητήσεις στην Τουρκία μέσω των συνομιλιών που διεξήχθησαν μεταξύ του κράτους και του Εργατικού Κόμματος Κουρδιστάν (Partiya Karkerên Kurdistanê – PKK) και του ηγέτη του Abdullah Öcalan από το 2009 και έπειτα, ενώ η διαδικασία έγινε πιο διαφανής μετά το 2013. Ωστόσο, η διαδικασία απέτυχε μετά τις τουρκικές βουλευτικές εκλογές τον Ιούνιο του 2015 και την επακόλουθη αύξηση των ένοπλων συγκρούσεων μεταξύ των κρατικών δυνάμεων και του PKK σε αρκετές κουρδικές επαρχίες.

Έκτοτε, οι ειρηνευτικές προσπάθειες παρέμειναν αναποτελεσματικές στη χώρα, η οποία ταλανίζεται από τις συνέπειες της σύγκρουσης και του «αναπτυσσόμενου ανταγωνιστικού αυταρχισμού». Ενώ οι επίσημες συνομιλίες αποτελούν τον πυρήνα των ειρηνευτικών διαδικασιών, δεν είναι το μοναδικό τους συστατικό· ούτε θα έπρεπε να είναι. Το κρίσιμο ερώτημα παραμένει: τι μπορεί να γίνει όταν οι ειρηνευτικές διαδικασίες καταλήγουν σε αδιέξοδο. Η εξέταση του ρόλου που μπορούν να διαδραματίσουν οι γυναίκες μπορεί να βοηθήσει στην ανάδειξη συχνά ανεξερευνήτων δυνατοτήτων για την αναζωογόνηση των ειρηνευτικών διαδικασιών.

Ένας μακρύς δρόμος προς την ειρήνη

Συχνά υποστηρίζεται ότι όταν οι ειρηνευτικές διαδικασίες παραμένουν στάσιμες, μπορούν να αναζωογονηθούν μόνο μέσω της καλής θέλησης και της δέσμευσης των ηγετών. Αν και αυτό μπορεί να είναι αληθές, υπάρχουν και πολλά μέτρα που μπορούν να ληφθούν από άλλους, κυρίως από φορείς της κοινωνίας των πολιτών, προκειμένου να προετοιμάσουν την κοινωνία για την ειρήνη και να ασκήσουν πίεση στους ηγέτες για την έναρξη ειρηνευτικών συνομιλιών. Η έρευνα δείχνει ότι η κοινωνία των πολιτών διαδραματίζει έναν συμπληρωματικό ρόλο στις ειρηνευτικές διαδικασίες, με την αποκλιμάκωση της βίας και την υποστήριξη των ειρηνευτικών διαδικασιών. Επιπλέον, συνεχίζει να οικοδομεί την ειρήνη από τη βάση της κοινωνίας όταν οι ηγέτες

σταματούν να συνομιλούν. Όπως η ειρήνη μπορεί να οικοδομηθεί από τα υψηλότερα επίπεδα, από ηγέτες που ενσταλάζουν την ειρήνη στην κοινωνία, έτσι μπορεί επίσης να επιτευχθεί ενώνοντας τις κοινότητες, κάνοντάς τις να ακούσουν τον πόνο και τις διεκδικήσεις του Άλλου και δημιουργώντας χώρους συνεργασίας για την ειρήνη. Η ειρήνη πρέπει να περιλαμβάνει μια αλλαγή στα συναισθήματα, τις στάσεις και τις συμπεριφορές μεταξύ των ανθρώπων, των θεσμών και των ομάδων που εμπλέκονται στη σύγκρουση ή που θεωρούνται οι Άλλοι. Ειρήνη σημαίνει ανάπτυξη ενός νέου τρόπου αλληλεπίδρασης με την ομάδα που θεωρείται Άλλος. Επιπλέον, αυτή η νέα, πιο ισότιμη σχέση πρέπει να προστατεύεται θεσμικά και η πολιτική κουλτούρα πρέπει να διαμορφώσει μια νέα, συμπεριληπτική και απαλλαγμένη από διακρίσεις γλώσσα. Αυτά είναι τα απαραίτητα στοιχεία κάθε ειρηνευτικής διαδικασίας.

Πολύ συχνά, οι ειρηνευτικές διαδικασίες δεν μπορούν να ξεκινήσουν ή να διατηρηθούν επειδή οι εμπλεκόμενοι δεν κατανοούν τη δυναμική της σύγκρουσης, δεν καταφέρνουν να οικοδομήσουν εμπιστοσύνη μεταξύ των αντιμαχόμενων μερών και δεν κατανοούν την ανάγκη για συμφιλίωση. Η πορεία προς την ειρήνη περιλαμβάνει πολιτισμένο διάλογο με εκείνους που έχει δαιμονοποιήσει κανείς για χρόνια. Αυτό απαιτεί την ανάπτυξη μιας νέας γλώσσας που επανανθρωποποιεί εκείνους που προηγουμένως αποκαλούνταν «προδότες, εχθροί, τρομοκράτες», καθώς και εκείνους που έχουν περιθωριοποιηθεί στην κοινωνία. Στην Τουρκία, το σύνθημα «καμία μητέρα να μην κλάψει πια» που χρησιμοποιήθηκε κατά τη διάρκεια της ειρηνευτικής διαδικασίας αποτέλεσε μια έκφραση αυτής της γλώσσας, καθώς θεωρήθηκε ότι ήταν η πιο συμβατή με τα τουρκικά κοινωνικά πρότυπα, η πιο εύκολα κατανοητή και η πιο ανθρωπιστική. Αν και περιορίζει τον ρόλο των γυναικών στη μητρότητα και δεν αναφέρεται στον ρόλο των ανδρών, το σύνθημα ήταν πολύ αποτελεσματικό στη μεταφορά του μηνύματος ότι και οι δύο πλευρές μοιράζονται τον ίδιο πόνο λόγω της μακροχρόνιας ένοπλης σύγκρουσης. Ωστόσο, οι γυναίκες διαδραματίζουν ένα ευρύ φάσμα ρόλων όχι μόνο κατά τη διάρκεια των ειρηνευτικών διαδικασιών, αλλά και σε περιόδους που η ελπίδα για ειρήνη έχει εξασθενήσει. Ιδίως οι γυναίκες που έχουν κοινωνικοποιηθεί στην κοινωνία των πολιτών διαθέτουν δεξιότητες που μπορούν να αξιοποιηθούν για την ειρήνη. Οι ρόλοι που έχουν αναλάβει στην κοινωνία των πολιτών τις εφοδιάζουν με δεξιότητες στην ακρόαση, την κατανόηση και την αμοιβαιότητα. Τέτοιες είναι οι δεξιότητες που απαιτούνται όχι μόνο για να εργαστούν για την ειρήνη σε περιόδους κρίσης, αλλά και για να ωθήσουν την έναρξη επίσημων διαλόγων την

κατάλληλη στιγμή. Εντούτοις, η έρευνα δείχνει ότι, ενώ οι γυναίκες είναι ενεργές και αποτελεσματικές σε δραστηριότητες οικοδόμησης της ειρήνης στη βάση της κοινωνίας, σπάνια αναγνωρίζονται στις επίσημες ειρηνευτικές διαδικασίες. Αναλαμβάνουν το πιο δύσκολο έργο, της μείωσης της άμεσης και δομικής βίας ως ειρηνοποιοί, αλλά ο ρόλος τους στην ειρηνική διαδικασία υποτιμάται, εμποδίζεται και αποθαρρύνεται. Σε περιόδους συγκρούσεων, οι γυναίκες ειρηνοποιοί συνεχίζουν τη δράση τους, από την άσκηση πίεσης στους ηγέτες για να επιστρέψουν στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων, έως την ανάπτυξη προληπτικών μέτρων κατά των βίαιων επιθέσεων, όπως αποδεικνύει το παράδειγμα της Τουρκίας.

Ο αόρατος ρόλος των γυναικών ειρηνοποιών στην Τουρκία

Σύμφωνα με τον Jonathan Powell, μια εξέχουσα προσωπικότητα της ειρηνευτικής διαδικασίας στη Βόρεια Ιρλανδία, οι ειρηνευτικές διαδικασίες μοιάζουν με την ποδηλασία και πρέπει να συνεχίζουν να προχωρούν ακόμα και σε περιόδους αδιεξόδου. Στην Τουρκία, πολλές ομάδες της κοινωνίας των πολιτών, ιδίως αυτές που αποτελούνται από γυναίκες, επιμένουν στις προσπάθειές τους, εστιάζοντας στο μήνυμα της ειρήνης, παρά τη σκιά του αυξανόμενου αυταρχισμού, της υποχώρησης των δημοκρατικών αξιών και της εντεινόμενης βίας. Ωστόσο, τέτοιες προσπάθειες παραμένουν αόρατες τόσο κατά τις περιόδους ειρήνης όσο και κατά τις περιόδους αναζωπύρωσης της σύγκρουσης.

Ένα από τα πιο σημαντικά από αυτά τα έργα είναι να συγκεντρώνουν γυναίκες με διαφορετικές ταυτότητες για να συζητήσουν για την ειρήνη. Πρόκειται για ένα σημαντικό και δύσκολο έργο, ιδιαίτερα στο πλαίσιο της αναζωπύρωσης της σύγκρουσης στην Τουρκία. Σύμφωνα με μια πρόσφατη μελέτη, η κοινή γνώμη στην Τουρκία είναι βαθιά διχασμένη σχετικά με το ποια θα πρέπει να είναι η λύση στη σύγκρουση Τουρκίας-Κουρδιστάν: ασφαλειοποίηση ή δημοκρατικές μεταρρυθμίσεις. Στη βάση της προσέγγισης της ασφαλειοποίησης βρίσκονται φόβοι που πηγάζουν από την πεποίθηση ότι η χώρα θα διασπαστεί μέσω «τρομοκρατικών δραστηριοτήτων» με τη βοήθεια ξένων δυνάμεων. Στην Τουρκία, αυτός ο φόβος είναι συχνά γνωστός ως το Σύνδρομο των Σεβρών, το οποίο μπορεί να οριστεί ως η πεποίθηση ότι υπάρχουν εξωτερικές δυνάμεις που προσπαθούν να αμφισβητήσουν την εδαφική ακεραιότητα του τουρκικού κράτους και να εφαρμόσουν τις διατάξεις της Συνθήκης των Σεβρών

του 1920 που υπεγράφη μεταξύ των Συμμαχικών και των Συμπαράταγμένων Δυνάμεων. Η μελέτη δείχνει ότι από τον Ιανουάριο του 2020, σχεδόν πέντε χρόνια μετά την αναστολή της ειρηνευτικής διαδικασίας, αυτοί οι φόβοι εξακολουθούσαν να είναι έντονα παρόντες στην κοινωνία, ιδιαίτερα μεταξύ των Τούρκων. Περίπου το 58,68% των ανθρώπων που αυτοπροσδιορίζονται ως Τούρκοι πιστεύουν στο Σύνδρομο των Σεβρών.

Υπάρχουν πολλοί πόροι που μπορούν να κινητοποιηθούν για την αντιμετώπιση τέτοιων φόβων. Το Τουρκικό Παράρτημα του Δικτύου Γυναικών Διαμεσολαβητριών της Μεσογείου είναι ένας από αυτούς. Γενικά, τα δίκτυα γυναικών διαμεσολαβητριών (ΔΓΔ) δημιουργούν δομές ευκαιριών για γυναίκες σε διαιρεμένες ή πολωμένες κοινωνίες, ώστε να συγκεντρωθούν υπό το πλαίσιο της «γυναικείας ταυτότητας» για να συζητήσουν τα θέματα που τις διαιρούν, αναζητώντας κοινούς τόπους όπου μπορούν να συνεργαστούν.

Με αυτόν τον τρόπο, δημιουργούν έναν ασφαλή χώρο για εκείνους που έχουν διαφορετικούς φόβους και ανάγκες, ώστε να μιλήσουν για τις ειρηνευτικές προσδοκίες τους, καθώς και για τους φόβους και τις ανάγκες τους. Ενώ βελτιώνουν τις απαραίτητες δεξιότητες για να μιλήσουν για τις διαφορές στην κοινωνία, όπως η ενεργητική ακρόαση, η επαναπλαισίωση του λόγου κ.λπ., τα δίκτυα γυναικών διαμεσολαβητριών λειτουργούν επίσης ως πρότυπα ειρηνικών σχέσεων και καθιστούν πιο ορατό τον ρόλο των γυναικών στη διαμεσολάβηση. Τέτοιες δραστηριότητες γεφύρωσης μπορούν επίσης να αυξήσουν το επίπεδο εμπιστοσύνης στην κοινωνία, ένα θεμέλιο για την αποδοχή των κοινωνικών διαφορών. Το Τουρκικό Παράρτημα, εν μέσω της πανδημίας, επισκέφθηκε αρκετές πόλεις στην Τουρκία και μίλησε με διάφορους γυναικείους συνεταιρισμούς. Η έκθεση που προέκυψε από αυτές τις επισκέψεις δείχνει ότι, παρά τις διαφορές τους, τέτοιοι συνεταιρισμοί κοινωνικοποιούν τις γυναίκες γύρω από τα πρότυπα της αμοιβαιότητας, αλληλεγγύης και ενσυναίσθησης που μπορούν να αξιοποιηθούν για την ειρήνη.

Εκτός από τη συνέχιση της δράσης τους, οι οργανώσεις γυναικών αξιοποιούν επίσης τις περιόδους αναζωπύρωσης ή αναστολής των συγκρούσεων για να ενισχύσουν τις ειρηνικές δεξιότητες των μελών της κοινωνίας και να τις επεκτείνουν σε άλλες μορφές βίας μέσα στην κοινωνία. Οι συγκρούσεις είναι έμφυλες και η βία εκτείνεται από τα πεδία μάχης έως τα σπίτια. Μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ, η Τουρκία κατατάσσεται πρώτη στη βία κατά των γυναικών, με το 38% των γυναικών να έχουν βιώσει τέτοιου είδους βία. Στις 20 Μαρτίου 2021, με προεδρικό διάταγμα, η Τουρκία αποφάσισε επίσης να αποσυρθεί από τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας. Η σύμβαση έπαψε να ισχύει στην Τουρκία την 1^η Ιουλίου 2021, μετά την καταγγελία της. Οι γυναίκες διαμεσολαβήτριες στην Τουρκία, που εργάζονται σε τοπικό επίπεδο και έχουν κοινωνικοποιηθεί σύμφωνα με τα κοινωνικά πρότυπα, μπορούν και πράγματι διερευνούν και ενσωματώνουν μια ανάλυση του τρόπου με τον οποίο οι διάφορες μορφές βίας επηρεάζουν τις ζωές των γυναικών στον ακτιβισμό τους για την ειρήνη. Οι έμφυλες σχέσεις και οι έννοιες της θηλυκότητας και της αρρενωπότητας είναι ενσωματωμένες στις διαπροσωπικές σχέσεις, τον πολιτισμό, τις κοινωνικές δομές και τους οργανισμούς, διαπερνώντας όλες τις πτυχές της καθημερινής ζωής. Το να μιλήσει κανείς για την ειρήνη προϋποθέτει να μιλήσει για αυτές τις σχέσεις και τις επιπτώσεις τους στην καθημερινότητα.

Είναι συνηθισμένο να θεωρούμε την ειρήνη ως εκπροσώπηση υψηλού επιπέδου στα τραπέζια των διαπραγματεύσεων, αλλά συχνά οι γυναίκες που εργάζονται με τοπικές κοινότητες, οι οποίες βρίσκονται εκεί για να παρέχουν ασφάλεια, να αποτρέπουν τη βία, να υπερασπίζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα και να γεφυρώνουν τις διαφορές μεταξύ διαφορετικών κοινοτήτων, παραμένουν αόρατες, αν και συνεχίζουν σιωπηλά να χτίζουν το δρόμο προς την ειρήνη. Υπάρχει ανάγκη όχι μόνο να καταστεί το έργο τους πιο ορατό, αλλά και για περισσότερη υποστήριξη ώστε να αυξηθεί ο αριθμός τους. Όταν έρθει η ώρα για την ειρήνη, το αόρατο έργο που επιτελούν οι γυναίκες διαμεσολαβήτριες, ιδιαίτερα με τις τοπικές κοινότητες, θα προσφέρει ανεκτίμητους πόρους για την κοινωνία.

5 Απριλίου 2023

1.2. Η ανθρωπιστική ανταπόκριση στη μετασεισμική Συρία: Μία επείγουσα ανάγκη για αποπολιτικοποίηση από τον Munqeth Othman Agha

Λιγότερο από τέσσερις ημέρες μετά τον θανατηφόρο σεισμό που έπληξε την Τουρκία και τη Συρία στις 6 Φεβρουαρίου 2023, Σύροι από τις λιγότερο πληγείσες περιοχές στα βορειοανατολικά απέστειλαν ένα κομβόι 140 φορτηγών που μετέφεραν ανθρωπιστική βοήθεια προς τα βορειοδυτικά. Τα κομβόι αλληλεγγύης διέσχισαν επιτυχώς τα σημεία ελέγχου σε διάφορες ζώνες ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που ελέγχονται από την Κουρδική Αυτόνομη Διοίκηση (ΚΑΔ) στη βορειοανατολική Συρία, το συριακό καθεστώς και την Προσωρινή Κυβέρνηση της Συρίας (ΠΚΣ) σε περιοχές υπό τουρκική επιρροή στη βόρεια Συρία. Κατά τη διάρκεια αυτής της διαδικασίας, προσπέρασαν άλλα κομβόι που είχαν αποσταλεί από την Κουρδική Αυτόνομη Διοίκηση και τον ΟΗΕ στη Δαμασκό, τα οποία είχαν μείνει πίσω για διάφορους πολιτικούς και λογιστικούς λόγους. Οι επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης στη βορειοδυτική Συρία οργανώθηκαν κυρίως από τοπικές δυνάμεις (ιδίως από τη Συριακή Πολιτική Άμυνα, γνωστή και ως τα Λευκά Κράνη), με ελάχιστες διεθνείς ομάδες διάσωσης να συμμετέχουν, ειδικά τις πρώτες ημέρες.

Βλέποντας αυτό, οι Σύροι αναρωτήθηκαν οργισμένα, αλλά και ειρωνικά, πώς οι απλοί Σύροι που ήδη ζούσαν σε σκληρές συνθήκες διαβίωσης κατάφεραν να κινητοποιήσουν περισσότερη βοήθεια και να τη μεταφέρουν ταχύτερα από τον ΟΗΕ και άλλες ΜΚΟ. Αυτό το γεγονός αναδεικνύει μια ακόμα περίπτωση στη μακρά ιστορία της δομικής αποτυχίας του ΟΗΕ να μεταφέρει βοήθεια σε περιοχές που πλήττονται από καταστροφές στη χώρα από το ξέσπασμα της σύγκρουσης το 2011. Καθώς οι συνθήκες διαβίωσης στη Συρία δεν υπήρξαν ποτέ χειρότερες και το ανθρωπιστικό σύστημα δεν υπήρξε ποτέ πιο παραλυμένο και πολιτικοποιημένο, δεν υπάρχει πιο κατάλληλη στιγμή από τώρα για να αναθεωρηθεί ολόκληρο το σύστημα παροχής βοήθειας.

Η καταστροφή κλιμακώνεται: Όταν οι φυσικές και ανθρώπινες κρίσεις συνυπάρχουν

Ο σεισμός μεγέθους 7,8 προσέθεσε ένα ακόμη επίπεδο καταστροφής, ερήμωσης και αγώνα σε περιοχές που είχαν ήδη υποφέρει αρκετά από μια παρατεταμένη σύγκρουση για 12 χρόνια. Μέχρι τις 28 Φεβρουαρίου, περισσότεροι από 7.259 Σύροι έχουν χάσει τη ζωή τους από τον σεισμό, 2.534 σε περιοχές υπό τον έλεγχο της αντιπολίτευσης, 394 σε περιοχές που ελέγχονται από το καθεστώς και 4.331 στην Τουρκία. Περισσότερα από 18.099 κτίρια έχουν υποστεί ζημιές και 201.000 εσωτερικά εκτοπισμένα άτομα (ΕΕΑ) καταγράφηκαν στη βορειοδυτική Συρία. Σε περιοχές υπό τον έλεγχο του καθεστώτος, εκατοντάδες κτίρια υπέστησαν ζημιές στο Χαλέπι και τη Λατάκεια, όπου οι άνθρωποι είχαν ήδη σχεδόν μηδαμινή πρόσβαση σε θέρμανση, ηλεκτρικό ρεύμα και νερό. Σύμφωνα με το Γραφείο Συντονισμού Ανθρωπιστικών Υποθέσεων του ΟΗΕ, συνολικά 8,8 εκατομμύρια άνθρωποι έχουν πληγεί από τον σεισμό.

Πρέπει να θυμόμαστε ότι δεν επρόκειτο αποκλειστικά για μια φυσική καταστροφή. Δεκαετίες αποτυχημένων αστικών πολιτικών και παραβίασης οικοδομικών κανονισμών που περιλάμβαναν διεφθαρμένους εργολάβους και κρατικούς αξιωματούχους αλληλεπικαλύφθηκαν με μια δεκαετία μαχών και βομβαρδισμών, οι οποίοι είχαν κυριολεκτικά κλονίσει τα θεμέλια πολλών ακινήτων. Είναι επίσης λογικό να υποστηρίξουμε ότι τα περισσότερα κτίρια που κατασκευάστηκαν κατά τη διάρκεια της σύγκρουσης για να φιλοξενήσουν εσωτερικά εκτοπισμένα άτομα, δεν πληρούσαν σχεδόν καθόλου τις προδιαγραφές κτιρίων. Για να χειροτερέψει η κατάσταση, το συριακό καθεστώς και η Ρωσία έχουν στοχοποιήσει συστηματικά ζωτικής σημασίας εγκαταστάσεις υγειονομικής περίθαλψης και υποδομές κατά τη διάρκεια της σύγκρουσης, οι οποίες διαφορετικά θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν. Επιπλέον, οι περιοχές που επλήγησαν από τον σεισμό στη βορειοδυτική Συρία, ιδιαίτερα στο Αφρίν και τη βόρεια επαρχία του Ιντλίμπ, είναι υπερπληθυσμένες λόγω των συνεχών κυμάτων των εσωτερικά εκτοπισμένων ατόμων, τα οποία κατέφθασαν από περιοχές που έχουν καταληφθεί από το συριακό καθεστώς (υπολογίζονται σε 2,9 εκατομμύρια).

Η πολιτική της ανθρωπιστικής ανταπόκρισης στη Συρία

Από τις 6 Φεβρουαρίου, έχουν συμβεί τρία αλληλένδετα γεγονότα. Η χαλάρωση των αμερικανικών κυρώσεων (10 Φεβρουαρίου) και των περιοριστικών μέτρων της ΕΕ (23 Φεβρουαρίου) για τις ανθρωπιστικές συναλλαγές· το άνοιγμα δύο νέων διαβάσεων από την Τουρκία προς τη Συρία (14 Φεβρουαρίου), φέρεται να έγιναν αφορμή ο Υπουργός Εξωτερικών των ΗΑΕ, Abdullah bin Zayed, ζήτησε προσωπικά από τον Bashar Assad να τα εγκρίνει· και τέλος, η αναπροσαρμογή της ισοτιμίας της συριακής λίρας/δολαρίου ΗΠΑ σε 7.200, μετά την αύξησή της από την Κεντρική Τράπεζα της Συρίας από 4.522 σε 6.650, λίγο πριν από τον σεισμό. Ενώ αυτά τα γεγονότα μπορεί να θεωρηθούν από πολλούς ως ενίσχυση της ανθρωπιστικής ανταπόκρισης, είναι πιθανό να έχουν περιορισμένο αντίκτυπο στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των Σύρων για έναν λόγο: την πολιτικοποίηση της ανθρωπιστικής βοήθειας. Πράγματι, η χειραγώγηση και η εκτροπή της ανθρωπιστικής βοήθειας υπήρξε ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά της συριακής σύγκρουσης, μια στρατηγική που ακολούθησαν οι περισσότεροι εμπλεκόμενοι της σύγκρουσης για δύο στόχους: τον αποκλεισμό της ανθρωπιστικής βοήθειας για συγκεκριμένες κοινότητες ως πολιτική τιμωρία και τη λεηλασία της για ιδιοτελή οφέλη. Το γεγονός ότι η ίδια κυβέρνηση που είναι υπεύθυνη για την ανθρωπιστική οδύνη του συριακού λαού είναι επίσης υπεύθυνη για την παροχή της συντριπτικής πλειοψηφίας της διεθνούς βοήθειας στη χώρα, έχει εντείνει την πολιτικοποίηση της ανθρωπιστικής βοήθειας, κάτι που έχει πρόσφατα παρατηρηθεί σε πρωτοφανές επίπεδο μετά τον σεισμό. Πράγματι, τέσσερις σχετικές προκλήσεις είναι πιθανό να επηρεάσουν την ανταπόκριση μετά τον σεισμό.

Η πρώτη πρόκληση αφορά τη χαμηλή προσβασιμότητα. Η Συρία παραμένει χωρισμένη σε τρεις κύριες ζώνες ελέγχου και αρκετές περιοχές επιρροής. Η προσβασιμότητα μεταξύ αυτών των περιοχών είναι εξαιρετικά περιορισμένη, αν όχι εντελώς αδύνατη, ειδικά μεταξύ των περιοχών που ελέγχονται από την αντιπολίτευση και το καθεστώς. Στην πραγματικότητα, η αποστολή βοήθειας μέσω της Δαμασκού είναι πιθανό να έχει περιορισμένο αντίκτυπο σε περιοχές που δεν ελέγχονται από το καθεστώς, οι οποίες είναι οι πιο πληγείσες από τον σεισμό. Για παράδειγμα, το 2022, μόνο 9 κομβοί βοήθειας εισήλθαν στη βορειοδυτική Συρία μέσω του μηχανισμού

διαχωριστικής βοήθειας που θεσπίστηκε από το Συμβούλιο Ασφάλειας του ΟΗΕ τον Ιούλιο του 2021, ο οποίος προβλέπει την παροχή βοήθειας σε περιοχές εκτός του ελέγχου του καθεστώτος μέσω των εσωτερικών μετώπων από τα κεντρικά γραφεία του ΟΗΕ στη Δαμασκό. Για να γίνει αυτό κατανοητό, τουλάχιστον 600 φορτηγά εισέρχονται κάθε μήνα στη βορειοδυτική Συρία μέσω της διασυνοριακής γραμμής (δηλαδή, παροχή βοήθειας μέσω των τουρκικών συνόρων χωρίς τη συγκατάθεση του συριακού καθεστώτος). Επιπλέον, μέχρι σήμερα, δεν έχουν αποσταλεί κομβοί βοήθειας για την αντιμετώπιση του σεισμού στη βορειοδυτική Συρία μέσω της διαχωριστικής γραμμής, αν και το καθεστώς έχει λάβει πάνω από το 65% της συνολικής βοήθειας για τον σεισμό μέχρι σήμερα. Οι τοπικές δομές διακυβέρνησης στη βορειοδυτική Συρία, όπως η Hay'at Tahrir Sham (γνωστή και ως Χαγιάτ Ταχρίρ αλ-Σαμ) στην Ιντλίμπ και οι ένοπλες αντιπολιτευόμενες ομάδες που υποστηρίζονται από την Τουρκία στο βόρειο Χαλέπι, προσθέτουν περαιτέρω περιορισμούς στην προσβασιμότητα της ανθρωπιστικής βοήθειας, με αποτέλεσμα τον αποκλεισμό ορισμένων κομβοί ανθρωπιστικής βοήθειας που αποστέλλονται από την ΚΑΔ και τον ΟΗΕ στη Δαμασκό.

Μια δεύτερη πρόκληση είναι η εκτροπή της βοήθειας. Μετά τον σεισμό, κατέκλυσαν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης αποδείξεις που έδειχναν την επισιτιστική βοήθεια να λεηλατείται από παραστρατιωτικές ομάδες που υποστηρίζουν το καθεστώς και να πωλείται σε τοπικές αγορές στη Δαμασκό και τη Λατάκεια. Οι εργαζόμενοι σε ανθρωπιστικές οργανώσεις υποστηρίζουν ότι τα σημεία ελέγχου του καθεστώτος ζήτησαν κρυφά μερίδια της βοήθειας για να διευκολύνουν τη διέλευσή τους. Αυτό δεν προκαλεί έκπληξη, δεδομένης της μακράς ιστορίας του συριακού καθεστώτος στην εκτροπή βοήθειας, την οπλοποίηση, καθώς και τη χειραγώγηση συναλλαγματικών ισοτιμιών. Επιπλέον, από την έναρξη της σύγκρουσης, το συριακό καθεστώς έχει επιβάλει στον ΟΗΕ και τις ΜΚΟ δύο συνεργάτες, συγκεκριμένα τη Συριακή Αραβική Ερυθρά Ημισέληνο και το Syria Trust for Development (που συνδέεται με την Asma' Assad). Για παράδειγμα, εκτιμάται ότι περίπου το 60% της διεθνούς βοήθειας στις περιοχές που ελέγχονται από το καθεστώς διοχετεύεται από τη Συριακή Αραβική Ερυθρά Ημισέληνο. Ενώ οι κατηγορίες για διαφθορά και εκτροπή βοήθειας διαφέρουν από τοπικό παράρτημα σε τοπικό παράρτημα της Συριακής Αραβικής Ερυθράς Ημισελήνου, η οργάνωση γενικά έχει κακή φήμη, με χαρακτηριστικά τη συστηματική διάκριση στη βοήθεια και την υπεξαίρεση χρημάτων.

Σε διεθνές επίπεδο, μια ακόμη πρόκληση σχετίζεται με την παράλυση του μηχανισμού βοήθειας του ΟΗΕ. Ο ΟΗΕ φαίνεται να παραμένει η προτιμώμενη επιλογή για τους διεθνείς χορηγούς, παρόλο που έχει δείξει για άλλη μια φορά την περιορισμένη ικανότητά του να ανταποκρίνεται σε τόσο επείγουσες ανάγκες στον σωστό χρόνο και τόπο, μια αποτυχία που αναγνωρίστηκε ακόμη και από την Ανεξάρτητη Επιτροπή Διερεύνησης του ΟΗΕ για τη Συριακή Αραβική Δημοκρατία. Η οργάνωση απέτυχε να ενεργοποιήσει οποιοδήποτε πρωτόκολλο έκτακτης ανάγκης και επέμεινε να ζητήσει την έγκριση της Δαμασκού, παρά τις πολλές νομικές εναλλακτικές. Η αργή ανταπόκριση στον σεισμό δεν οφείλεται μόνο σε υλικοτεχνικά ζητήματα, όπως ισχυρίζεται ο ΟΗΕ, αλλά και σε πολιτικούς λόγους. Η πρώτη αποστολή ανθρωπιστικής βοήθειας του ΟΗΕ έφτασε στη Δαμασκό δύο ημέρες μετά τον σεισμό, ενώ οι πληγείσες περιοχές στη βορειοδυτική Συρία αναγκάστηκαν να περιμένουν τέσσερις ημέρες. Πράγματι, η αποτυχία του ΟΗΕ να αποστείλει βοήθεια σε όσους έχουν μεγαλύτερη ανάγκη στη Συρία έχει καταγραφεί εκτενώς από την έναρξη της σύγκρουσης. Αυτό οφείλεται κυρίως στην αδυναμία του οργανισμού να υπερβεί τους δομικούς περιορισμούς που επιβάλλει το συριακό καθεστώς στις δραστηριότητές του, όπως η ανεξάρτητη διεξαγωγή εκτιμήσεων αναγκών, η επιλογή συνεργατών, τοποθεσιών και δικαιούχων, γεγονός που τον καθιστά δεσμευμένο στις επιλογές και τις προτεραιότητες της κυβέρνησης.

Τέλος, ο σεισμός διεύρυνε το χάσμα μεταξύ των αυξανόμενων ανθρωπιστικών αναγκών και των μειούμενων ανθρωπιστικών και οικονομικών πόρων. Ο σεισμός έχει διπλασιάσει τις ανθρωπιστικές ανάγκες των Σύρων, τόσο στη Συρία όσο και στην Τουρκία. Τουλάχιστον 40.000 Σύροι πρόσφυγες επέστρεψαν στη Συρία μέχρι το τέλος του Φεβρουαρίου, οι περισσότεροι από αυτούς έχοντας χάσει τις περιουσίες και τα οικονομικά τους στοιχεία στην Τουρκία. Αυτό θα αυξήσει περαιτέρω την ανθρωπιστική ευπάθεια και θα θέσει σε κίνδυνο τις οικονομικές και χρηματοοικονομικές ροές μεταξύ Τουρκίας και Συρίας. Οι Σύροι που παραμένουν στην Τουρκία ενδέχεται να αντιμετωπίσουν επιπλέον πίεση λόγω της έξαρσης των αντι-προσφυγικών συναισθημάτων μετά τον σεισμό, με αποτέλεσμα την αύξηση των ατόμων που επιστρέφουν στη βορειοδυτική Συρία, καθώς και τη μείωση των εισερχόμενων χρηματοοικονομικών ροών.

Μια έκκληση για αλλαγή

Ο σεισμός αποτέλεσε μια χρυσή ευκαιρία για να σπάσει το συριακό καθεστώς την πολιτική και οικονομική του απομόνωση, εμπλέκοντας τη χώρα σε μια μορφή διπλωματίας της καταστροφής. Πολλές χώρες, ιδίως αραβικά κράτη, έχουν στείλει όχι μόνο αποστολές ανθρωπιστικής βοήθειας στη Δαμασκό, αλλά και τους υπουργούς Εξωτερικών τους. Σε ένα διαφορετικό επίπεδο, οι διεθνείς χορηγοί φαίνεται να συνεχίζουν να υιοθετούν την ίδια προσέγγιση που δίνει στη Δαμασκό (και στη Ρωσία) το προνόμιο να αποφασίζουν πώς, πότε και πού θα αποσταλεί η βοήθεια. Η λειτουργία μέσω των θεσμών και των δικτύων του συριακού καθεστώτος όχι μόνο καταλήγει να ενισχύει τον Assad για τις καταστροφές που προκάλεσε, αλλά είναι επίσης ο λιγότερο αποτελεσματικός τρόπος για να αποσταλεί βοήθεια στους ανθρώπους που την έχουν ανάγκη.

Αντίθετα, με την έγκαιρη ανταπόκρισή τους μετά τον σεισμό, οι Σύροι έχουν αποδείξει ότι υπάρχουν εναλλακτικές λύσεις και αξίζει να διερευνηθούν. Τον τελευταίο μήνα, οι τοπικές ΜΚΟ και οι πρωτοβουλίες της Συρίας έκαναν εξαιρετική δουλειά στη διαπραγμάτευση με τις δομές τοπικής διακυβέρνησης, αντιστεκόμενες στην παρέμβαση της βοήθειας και παραδίδοντας τη βοήθεια με ταχύτερο ρυθμό και καλύτερη σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας. Επιπλέον, οι τοπικές οργανώσεις έχουν επιδείξει υψηλή ικανότητα στην υλοποίηση των δραστηριοτήτων που είναι πιο αναγκαίες μετά τον σεισμό, όπως η παροχή χρηματικής και υλικής βοήθειας, η απομάκρυνση συντριμμιών, η αποκατάσταση των υποδομών ύδρευσης και η ψυχοκοινωνική στήριξη.

Οι διεθνείς χορηγοί πρέπει να δοκιμάσουν νέες προσεγγίσεις, δίνοντας μεγαλύτερη προσοχή σε αυτές τις τοπικές πρωτοβουλίες και τις αλυσίδες αλληλεγγύης. Λαμβάνοντας υπόψη τον χωρικό κατακερματισμό της χώρας, οι χορηγοί πρέπει να αναπτύξουν ξεχωριστή στρατηγική για κάθε ζώνη ελέγχου. Η μεταφορά βοήθειας από τη μία ζώνη στην άλλη θα καταστήσει τη βοήθεια επιρρεπή στην πολιτικοποίηση από τους εμπλεκόμενους στη σύγκρουση. Επομένως, το πρώτο βήμα για την

αποπολιτικοποίηση της βοήθειας είναι ο περιορισμός της επιρροής τους στις αποφάσεις για την παροχή βοήθειας.

Για τη βορειοδυτική και βορειοανατολική Συρία, οι χορηγοί θα πρέπει να αναπτύξουν νέους μηχανισμούς για να αντικαταστήσουν σταδιακά την ανθρωπιστική ανταπόκριση υπό την ηγεσία του ΟΗΕ (τόσο διασυνοριακή όσο και μέσω της διαχωριστικής γραμμής), η οποία ελέγχεται σε μεγάλο βαθμό από το συριακό καθεστώς και τη Ρωσία. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με τη δημιουργία ανεξάρτητων ανθρωπιστικών ταμείων που θα συνάπτουν συμβάσεις απευθείας με τοπικές ΜΚΟ ή, σε πρώιμα στάδια, θα τα υπεργολαβούν μέσω ανεξάρτητων διεθνών οργανισμών. Η ίδρυση του Προσωρινού Ταμείου Βοήθειας Βόρειας Συρίας (INSAF) το 2022 από αρκετούς διεθνείς χορηγούς για την παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας στη βορειοδυτική Συρία μπορεί να αποτελέσει πρότυπο για μελλοντική υλοποίηση.

Σε περιοχές που ελέγχονται από το καθεστώς, οι διεθνείς χορηγοί πρέπει να ενθαρρύνουν τις χώρες που έχουν ήδη προχωρήσει στην εξομάλυνση των σχέσεών τους με τη Δαμασκό (όπως τα ΗΑΕ, η Ιορδανία και η Αίγυπτος) να ασκήσουν πίεση στο συριακό καθεστώς για να επιτρέψει μεγαλύτερη πρόσβαση σε τοπικές ΜΚΟ (παρακάμπτοντας τη Συριακή Αραβική Ερυθρά Ημισέληνο και το Syria Trust for Development) και να εξουσιοδοτήσει τη διασυνοριακή βοήθεια για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα μέχρι να τεθούν σε εφαρμογή εναλλακτικοί μηχανισμοί.

16 Μαρτίου 2023

2. Πρωτότυπα

2.1.What Can Women’s Groups Do to Rejuvenate Peace

Processes? The Example of Turkey by Ayşe Betül Çelik

The term “peace process” entered the political discussions in Turkey through the talks conducted between the state and the Kurdistan Workers’ Party (Partiya Karkerên Kurdistanê – PKK) and its leader Abdullah Öcalan from 2009 onwards, and more so after 2013, when the process became more transparent. However, the process failed after the Turkish general elections in June 2015 and the following increased armed clashes between the state forces and the PKK in several Kurdish provinces.

Since then, peace attempts have remained weak in the country, which has been struggling with many other problems due to the conflict and “rising competitive authoritarianism”. While formal talks are the backbone of peace processes, they are not their sole component; nor should they be. The crucial question remains as to what can be done when peace processes stall. Looking at the role that women can play may help highlight often unexplored possibilities for rejuvenating peace processes.

A long path to peace

It is commonly argued that when peace processes stall, they can only be rejuvenated through leaders’ good will and commitment. While this may be true, many steps can also be taken by others, notably by civil society actors to prepare the society for peace and pressure the leaders to initiate peace talks. Research shows that civil society plays a complementary role in peace processes by de-escalating violence and supporting peace processes. It also continues to build peace from below when leaders stop talking. Just as peace can be built from above by leaders instilling peace in society, it can also be achieved by bringing communities closer, making the Other’s suffering and demands heard, and creating spaces where people can work together for peace. Peace must involve a change in feelings, attitudes and behaviours among the people, institutions and groups who are parties to the conflict or who are seen as Others. Peace means developing a new way of interacting with the group seen as Other. In addition, this new more egalitarian relationship should be institutionally protected, and the political

culture should create a new inclusive and non discriminatory language. These are the necessary elements of every peace process.

Far too often peace processes cannot be initiated or sustained because the actors do not understand the conflict dynamics, fail to build trust between conflicting parties and do not understand the need for reconciliation. Working towards peace involves talking civilly to the people you have demonised for years. This requires the development of a new language that humanises the very people previously referred to as “traitor, enemy, terrorist” and those who have been Otherised in society. In Turkey, the slogan “mothers shall not cry anymore” used during the peace process was a manifestation of that language since it was seen as the most compatible with Turkish social norms, the easiest to understand and the most humanistic. Although it reduces the role of women to motherhood, and it does not refer to the role of men, the slogan was very effective in conveying the message that both sides share the same pain due to the long-lasting armed conflict. However, women play a wide range of roles not only during the peace processes but also in times when the hope of peace is lost. Especially women who have been socialised in civil society possess skills that can be utilised for peace. Civil society roles that they have served equip them with skills in listening, understanding and reciprocating. Such are the skills needed not only to work for peace during times of trouble but also bearing the potential to push for official dialogues when the time comes. However, research shows that while women are active and effective in grassroots-level peacebuilding activities, they are rarely recognised in formal peace processes. They undertake the hardest task of diminishing direct and structural violence as peacebuilders, but their roles as peacemakers are underestimated, blocked and discouraged. During times of conflict, women peacebuilders continue their peace activism ranging from pressuring leaders to return to the peace table to developing preventive measures against violent attacks, as the example of Turkey suggests.

The invisible role of women peacebuilders in Turkey

According to Jonathan Powell, a prominent figure in the Northern Ireland peace process, peace processes are like cycling, and one should keep cycling even at times of deadlock. In Turkey, many civil society groups, especially those of women, keep cycling by continuing to talk about peace in the shadow of increasing authoritarianism,

decline in democratic values and increase in violence. However, such efforts remain invisible during both peace and re-escalation periods.

One of the most important of these tasks is to bring together women of different identities to talk about peace. This is an important and a difficult task, especially in the context of re-escalation in Turkey. According to a recent study, the public in Turkey is highly polarised on what the solution to the Turkish-Kurdish conflict should be: securitisation versus democratic reforms. Underlying the securitisation approach are fears which stem from a belief that the country will be divided through “terrorist activities” with the help of foreign powers. In Turkey, this fear is often known as the Sèvres Syndrome, which can be defined as beliefs that there are external powers trying to challenge the Turkish state’s territorial integrity and to implement the provisions of the 1920 Sevres Treaty signed between the Allied and the Associated Powers. The study shows that as of January 2020, almost five years after the peace process stalled, these fears were still intensely present in society, especially among Turks. Around 58.68 per cent of the people who self-identify as Turkish believe in the Sèvres Syndrome.

There are many resources that can be mobilised to address such fears. The Turkey Antenna of the Mediterranean Women Mediators Network is one of these. In general, women mediators networks (WMNs) provide opportunity structures for women in divided/ polarised societies to come under a “women identity” umbrella to discuss the issues that divide them and find grey areas where they can collaborate.

In doing so, they open up a safe place for those with different fears and needs to talk about their peace imaginations as well their fears and needs. While improving necessary skills to talk about differences in society, such as active listening, reframing, etc., WMNs also act as models for peaceful relations and make women’s mediation role more visible. Such bridging activities can also increase the level of trust in the society, a baseline for accepting societal differences. The Turkey Antenna amid the pandemic visited several cities in Turkey and talked to different women’s cooperatives. The report that came out of these visits shows that despite their differences, such cooperatives socialise women into the norms of reciprocity, solidarity and empathy which can be utilised for peace.

Besides keeping cycling, women's groups also use the periods of conflict re-escalation or freeze to increase the peaceful skills of society members and extend these to other areas of violence in the society. Conflict is gendered and violence extends from battlegrounds to homes. Among the OECD countries, Turkey ranks first in violence against women with 38 per cent of women having experienced such violence. On 20 March 2021, with a presidential decree, Turkey has also decided to withdraw from the Council of Europe's Istanbul Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence. The convention ceased to be effective in Turkey on 1 July 2021, following its denunciation. Women mediators in Turkey, working at the grassroots level and having been socialised into civic norms, can and do explore and incorporate an analysis of how various forms of violence affect women's lives into peace activism. Gender relations, and femininity/masculinity, are embedded in interpersonal relationships, culture, social structures and organisations that permeate all aspects of everyday life. To talk about peace requires talking about these relations and their effects on everyday life.

It is common to think about peace as high-level representation at the peace tables, but oftentimes those women who are working with local communities, who are there to provide security, prevent violence, advocate human rights and build bridges between different communities, are not visible although they silently continue to build the road to peace. There is a need to not only make their work more visible, but also for more advocacy to increase their numbers. When the time for peace arrives, the invisible work that women mediators are doing especially with local communities will provide invaluable resources for the society.

5 April 2023

2.2.The Humanitarian Response in Post-Earthquake Syria: An Urgent Need for Depoliticisation by Munqeth Othman Agha

Less than four days following the deadly earthquake that hit Turkey and Syria on 6 February 2023, Syrians from the less-impacted areas in the northeast sent a convoy of 140 trucks carrying humanitarian aid toward the northwest. Solidarity convoys drove successfully through checkpoints across different zones of control, including those controlled by the Kurdish Autonomous Administration (AA) in northeast Syria, the Syrian regime and the Syrian Interim Government (SIG) in Turkish influenced areas in northern Syria. While doing so, they overtook other convoys sent by the AA and the UN Damascus that were stuck behind for different political and logistic reasons. Search and rescue activities in northwest Syria were primarily led by local efforts (in particular the Syrian Civil Defense or the White Helmets), with very few international rescue teams joining, especially in the early days.

Eyeing this, Syrians furiously, but also sarcastically, wondered how ordinary Syrians already living in harsh living conditions were able to mobilise more aid and deliver it faster than the UN and other INGOs. This event adds another episode to the long history of UN structural failure to deliver aid to disaster-struck zones in the country since the outbreak of the conflict in 2011. As living conditions have never been worse in Syria, and the humanitarian system has never been more paralysed and politicised, there is no more rightful time than now to rethink the whole system of aid delivery.

Disaster amplified: When natural and human crises overlap

The magnitude 7.8 earthquake came to add another layer of destruction, devastation and struggle to areas that had already suffered enough from a protracted conflict for 12 years. As of 28 February, more than 7,259 Syrians have lost their lives in the earthquake, 2,534 in opposition-controlled areas, 394 in regime-controlled areas and 4,331 in Turkey. There have been more than 18,099 damaged buildings and 201,000 internally displaced persons (IDPs) in northwest Syria. In regime-controlled areas, hundreds of

buildings were affected in Aleppo and Latakia, where people already had almost no access to heat, electricity and water. According to the UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), there are a total of 8.8 million people affected by the earthquake.

It must be remembered that this was not entirely a natural disaster. Decades of failed urban policies and violating building codes that involved corrupted contractors and government officials overlapped with a decade of battles and bombardment that had literally shaken the foundations of many properties. It is also safe to argue that most buildings that were constructed during the conflict to accommodate IDPs barely took any building standards into account. To make things just worse, the Syrian regime and Russia have systematically targeted vital healthcare facilities and infrastructure during the conflict that would be otherwise put into service. Moreover, areas impacted by the earthquake in northwest Syria, especially in Afrin and northern rural Idlib, are overpopulated due to the multiple waves of IDPs arriving from areas captured by the Syrian regime (estimated at 2.9 million).

The politics of humanitarian response in Syria

Since 6 February, three related events have taken place. The relaxation of US sanctions (10 February), and EU restrictive measures (23 February) on humanitarian transactions; the opening of two new crossings from Turkey into Syria (14 February), allegedly after Abdullah bin Zayed, the UAE foreign minister, personally requested Bashar Assad to authorise that; and finally, the adjustment of the Syrian pound/US dollar exchange rate to 7,200, after the Syrian Central Bank had already raised it from 4,522 to 6,650 right before the earthquake. While these events might be seen by many as a boost to the humanitarian response, they are likely to have a limited impact on improving the living conditions of Syrians for one reason: the politicisation of aid. Indeed, manipulating and diverting aid has been one of the main characteristics of the Syrian conflict, a strategy that was pursued by most actors in the conflict for two objectives: blocking aid for particular communities as a political punishment, and

looting it for self enrichment. The fact that the same government that is responsible for the humanitarian suffering of the Syrian people is also in charge of delivering the vast majority of international aid in the country has amplified the politicisation of aid, which has been lately witnessed at an unprecedented level after the earthquake. Indeed, four related challenges are likely to affect the post-earthquake response.

The first challenge pertains to low accessibility. Syria is still split into three main zones of control, and multiple areas of influence. The accessibility between such areas is highly, if not completely, restricted, especially between opposition- and regime-controlled areas. In fact, pouring aid through Damascus is likely to have little impact on areas not controlled by the regime, which are the most affected by the earthquake. For example, in 2022, only 9 convoys of aid entered northwest Syria through the cross line mechanism introduced by the UN Security Council in July 2021 that provides for the delivery of aid to areas outside the regime's control through domestic frontlines by the UN headquarters in Damascus. To put this into perspective, at least 600 trucks enter northwest Syria through the cross-border (that is, delivering aid through the Turkish borders without the consent of the Syrian regime) every month. Moreover, up to this day, no earthquake response convoys have been sent to northwest Syria through the cross-line, despite the regime receiving more than 65 per cent of the total earthquake response aid so far. Local governance structures in northwest Syria, such as the Hay'at Tahrir Sham in Idlib and Turkey-backed armed opposition groups in northern Aleppo, add further restrictions on humanitarian accessibility, leading to the blocking of some humanitarian convoys sent by the AA and the UN Damascus.

A second challenge is aid diversion. Following the earthquake, social media were flooded with evidence showing food assistance looted by pro-regime militia groups and sold in local markets in Damascus and Latakia. Humanitarian workers claim that the regime's checkpoints covertly requested shares of the aid to facilitate their passage. This is not surprising considering the Syrian regime's long history of aid diversion and weaponisation, as well as manipulating exchange rates. Furthermore, since the outbreak of the conflict, the Syrian regime has imposed two cooperation partners on the UN and INGOs, namely the Syrian Arab Red Crescent (SARC) and the Syria Trust for

Development (linked to Asma' Assad). For example, it is estimated that around 60 per cent of international aid in regime-controlled areas is channelled through SARC. While allegations of corruption and aid diversion vary from one SARC local branch to another, the organisation overall has a poor reputation, including systematic aid discrimination and embezzlement.

At the international level, a further challenge relates to the paralysis of the UN mechanism of aid. The UN seems to remain the favourite choice for international donors even though it has shown once again its limited capacity to respond to such urgent needs at the right time and place, a failure that was admitted even by the UN-appointed Independent Commission of Inquiry on the Syrian Arab Republic. The organisation failed to activate any emergency protocol and insisted on seeking Damascus's authorisation, despite plenty of legal alternatives. The slow response to the earthquake is not only logistic, as claimed by the UN, but also political. The first UN aid shipment arrived in Damascus two days after the earthquake, while impacted areas in northwest Syria had to wait for four days. Indeed, the failure of the UN to deliver aid to those most in need in Syria has been well documented since the outbreak of the conflict. This is primarily derived from the inability of the organisation to resist structural restrictions imposed by the Syrian regime on its operations, such as independently conducting need assessments, and selecting partners, locations and beneficiaries, which leaves it bound to the government's choices and priorities.

Finally, the earthquake widened the gap between rising humanitarian needs and declining humanitarian and economic resources. The earthquake has doubled the humanitarian needs for Syrians both in Syria and Turkey. At least 40,000 Syrian refugees returned to Syria by the end of February, most of them having lost their properties and financial assets in Turkey. This will add further humanitarian vulnerability and jeopardise economic and financial flows between Turkey and Syria. Syrians remaining in Turkey might face additional pressure due to the surge of anti-refugee sentiments after the earthquake, leading to an increase in people travelling back to northwest Syria as well as a decrease in incoming financial flows.

A call for change

The earthquake came as a golden opportunity for the Syrian regime to break its political and financial isolation by engaging in a sort of disaster diplomacy. Multiple countries, in particular Arab states, have sent not only aid shipments to Damascus but also their foreign ministers. On a different level, international donors seem to continue to adopt the same approach that gives Damascus (and Russia) the privilege to decide how, when and where the aid is delivered. Operating through the Syrian regime's institutions and networks not only ends up rewarding Assad for the damage he caused, but is also the least effective way to deliver aid to people who deserve it.

In contrast, with their timely response after the earthquake, Syrians have proved that alternatives exist and are worth exploring. Over the last month, local Syrian NGOs and initiatives did an outstanding job in negotiating with local governance structures, resisting aid interference and delivering aid at a faster pace with better cost-effectiveness. Moreover, local organisations have shown a high capacity to implement those activities that are most needed following the earthquake, such as cash and in kind assistance, debris removal, rehabilitation of water infrastructure and psychosocial support.

International donors must test new approaches giving more attention to these local initiatives and solidarity chains. Considering the territorial fragmentation of the country, donors must develop a separate strategy for each zone of control. Transporting aid from one zone to another will make aid prone to politicisation by conflict actors. Thus, the first step of depoliticising aid is to limit their influence over aid delivery decisions.

For northwest and northeast Syria, donors should develop new mechanisms to gradually replace the UN-led response (both cross-border and cross-line) that is highly controlled by the Syrian regime and Russia. This can be done by establishing independent humanitarian funds that directly contract domestic NGOs or, at early stages, sub-contract them through independent international organisations. The establishment of the Interim North Syria Aid Fund (INSAF) in 2022 by a number of international donors to provide humanitarian aid to northwest Syria can be a good example to follow.

In regime-controlled areas, international donors must encourage countries that have already taken the road of normalisation with Damascus (such as the UAE, Jordan and Egypt) to press the Syrian regime into allowing greater access for local NGOs (bypassing SARC and Syria Trust for Development) and authorising cross-border for a longer period until alternative mechanisms are put in place.

16 March 2023

3. Μεταφραστικός σχολιασμός

3.1. Εισαγωγή

Τα κείμενα που πρόκειται να αναλυθούν έχουν ως κεντρικό άξονα τις ανθρωπιστικές, κοινωνικές και πολιτικές κρίσεις που αντιμετωπίζουν η Τουρκία και η Συρία. Στο πρώτο, εξετάζονται η τουρκοκουρδική σύγκρουση σε συνδυασμό με τον αυξανόμενο αυταρχισμό και τον υψηλό αριθμό προσφύγων από τη Συρία, το μεγάλο ποσοστό κακοποίησης των γυναικών στην Τουρκία, καθώς και η υποτίμηση του ρόλου των γυναικών στις ειρηνευτικές διαδικασίες παρά την αποτελεσματικότητα της δράσης τους. Στο δεύτερο, μελετώνται η έκρηξη του εμφύλιου πολέμου στη Συρία το 2011, ο σεισμός του 2023, η πολιτική αποσύνθεση και η εκτροπή της ανθρωπιστικής βοήθειας. Κοινό σημείο των κειμένων αποτελεί η αναφορά στις προσπάθειες που καταβάλλουν οι τοπικοί και διεθνείς φορείς για την επίλυση των ζητημάτων.

3.2. Ανάλυση κειμένων-πηγών

Στην παρούσα εργασία πραγματοποιείται η ανάλυση δύο κειμένων-πηγών (ΚΠ), με κοινωνικό και πολιτικό βάθος. Συγκεκριμένα, πρόκειται για επιστημονικά άρθρα που δημοσιεύτηκαν τον Απρίλιο και τον Μάρτιο του 2023 από το Istituto Affari Internazionali. Για μια πιο σύντομη αναφορά στα κείμενα προς ανάλυση και τις μεταφραστικές στρατηγικές που ακολουθήθηκαν για την επίλυση των προβλημάτων που προέκυψαν, θα χρησιμοποιείται η εξής συντομογραφία: Κ1 για το πρώτο και Κ2 για το δεύτερο. Σύμφωνα με το Πανεπιστήμιο Sabanci, η συγγραφέας του Κ1 είναι καθηγήτρια Πολιτικών Επιστημών και Επίλυσης Συγκρούσεων στην Τουρκία. Έχει συγγράψει ένα βιβλίο σχετικά με το Κουρδικό Ζήτημα στην Τουρκία, την αναγκαστική μετανάστευση των Κούρδων και τον ρόλο των ΜΚΟ στη σύγκρουση. Είναι επίσης μία από τις ιδρύτριες του Τουρκικού Παραρτήματος του Δικτύου Γυναικών Διαμεσολαβητριών της Μεσογείου (Çelik, X.X.). Σύμφωνα με το Middle East Institute, ο συγγραφέας του Κ2 είναι υποψήφιος διδάκτορας στη Σχολή Διεθνών Σπουδών του Πανεπιστημίου του Τρέντο στην Ιταλία. Η έρευνά του επικεντρώνεται στη σχέση της πολιτικής βίας και του αστικού περιβάλλοντος, με κύριο άξονα τη σύγκρουση στη Συρία (Agha, X.X.).

3.2.1. Είδος κειμένων

Ο προσδιορισμός του είδους των κειμένων είναι καίριας σημασίας για την ανάλυση των ΚΠ. Πρόκειται για επιστημονικά κείμενα και συγχρόνως πληροφοριακά, τα οποία πραγματεύονται κοινωνικοπολιτικά ζητήματα με τεκμηριωμένα επιχειρήματα. Η παράθεση παραδειγμάτων και επεξηγήσεων σε σημεία που θεωρούνται πιο δυσνόητα, τα καθιστά προσιτά στο ευρύ κοινό που επιθυμεί να ενημερώνεται για την επικαιρότητα. «Η κύρια λειτουργία των *πληροφοριακών* κειμένων είναι η πληροφόρηση του αναγνώστη σχετικά με αντικείμενα και φαινόμενα του πραγματικού κόσμου. Ο μεταφραστής θα πρέπει να προσπαθήσει να αποδώσει το περιεχόμενο του κειμένου-πηγής με σωστό και ολοκληρωμένο τρόπο, καθοδηγούμενος, όσον αφορά τις υφολογικές επιλογές, από τις κυρίαρχες νόρμες της γλώσσας και του πολιτισμού-στόχου» (Nord, 2014: 92).

3.2.2. Λειτουργίες κειμένων

Η θεωρία του Jakobson για τις λειτουργίες των κειμένων είναι από τις πιο σημαντικές για τη γλωσσική ανάλυση. Συγκεκριμένα, αναγνωρίζει έξι λειτουργίες: αναφορική, συγκινησιακή, βουλητική, φατική, μεταγλωσσική και ποιητική. Μία λειτουργία που συναντάται στα δύο κείμενα προς ανάλυση είναι η αναφορική, η οποία χρησιμοποιείται για τη μετάδοση πληροφοριών. Η εκτενής αναφορά στις πολιτικές και κοινωνικές κρίσεις της Τουρκίας και της Συρίας, οι πολιτικές που επικρατούν σχετικά με αυτές, αλλά και οι επιπτώσεις τους αποδεικνύουν αυτή τη χρήση. Με τη συγκινησιακή λειτουργία, ο πομπός επιδιώκει να φορτίσει συναισθηματικά τον αναγνώστη. Στο Κ2 εντοπίζεται η συγκεκριμένη λειτουργία στην περιγραφή των καταστροφών που προκλήθηκαν από τον σεισμό, στην αναφορά των χιλιάδων θυμάτων και των εκτοπισμένων ατόμων. Επίσης, ενδεικτικά αυτής της λειτουργίας αποτελούν η αποτυχία του ΟΗΕ να βοηθήσει τους πληγέντες και η αναφορά στην εκτροπή της ανθρωπιστικής βοήθειας, η οποία επηρεάζεται από πολιτικά συμφέροντα. Η παρουσίαση στο Κ1 του ρόλου που διαδραματίζουν οι γυναίκες στις ειρηνευτικές διαδικασίες και η ελλιπής αναγνώρισή τους στοχεύει στην ευαισθητοποίηση του αναγνώστη. Η συγκινησιακή λειτουργία εντοπίζεται ακόμα στην καταγραφή των προσφυγικών κυμάτων και των αυξανόμενων αναγκών για βοήθεια. Μάλιστα, σε

πολλά από τα παραπάνω διακρίνεται η βουλευτική λειτουργία, καθώς ο πομπός ενθαρρύνει τη μεγαλύτερη συμμετοχή των γυναικών ως ειρηνοποιοί, καλεί τους τοπικούς και διεθνείς φορείς να ενεργήσουν και να βρεθούν εναλλακτικές για την ικανοποίηση των αναγκών των πληγέντων.

3.2.3. Σκοπός ΚΠ

Σύμφωνα με τη Nord, «δεν υφίσταται πλέον μία και μοναδική «τέλεια» μετάφραση, αλλά κάθε μετάφραση εξαρτάται από τον σκοπό που θα κληθεί να υπηρετήσει και την επικοινωνιακή περίσταση στην οποία θα λειτουργήσει. Ως εκ τούτου, η μετάφραση, συνίσταται στην παραγωγή ενός λειτουργικού κειμένου που διατηρεί μια σχέση με ένα δεδομένο κείμενο-πηγή. Η φύση της εν λόγω σχέσης ορίζεται με γνώμονα την επιδιωκόμενη ή απαιτούμενη λειτουργία του κειμένου-στόχου, τον μεταφραστικό σκοπό δηλαδή, και με βάση αυτόν ο μεταφραστής αποφασίζει ποια στοιχεία του κειμένου-πηγής θα διατηρηθούν και ποια μπορεί ή πρέπει να προσαρμοστούν στις συνθήκες εκφώνησης του μεταφράσματος» (Nord, 2014). Η *θεωρία του Σκοπού*, «σύμφωνα με την οποία η βασική αρχή που καθορίζει κάθε μεταφραστική διαδικασία είναι ο στόχος (Σκοπός) της συνολικής μεταφραστικής δράσης» (Nord, 2014), αποτέλεσε τη βάση εξέλιξης του λειτουργισμού. Εκτός του σκοπού, εξαιρετικά σημαντικό για την ανάλυση ενός ΚΠ είναι ο προσδιορισμός των παραληπτών, του χρόνου πρόσληψης, του μέσου και της αιτίας δημιουργίας του. Στα συγκεκριμένα κείμενα παραλήπτες μπορεί να είναι ειδικοί και μη που ασχολούνται με τις διεθνείς σχέσεις και επίκαιρα κοινωνικοπολιτικά ζητήματα. Ο χρόνος πρόσληψης μπορεί να είναι άμεσος όταν πρόκειται για εξελισσόμενες κρίσεις, καθώς υπάρχει η ανάγκη για ταχεία δράση. Στην περίπτωση του Κ1 είναι η ανάγκη δημιουργίας δικτύων γυναικών που θα συμμετέχουν ενεργά στις ειρηνευτικές διαδικασίες στην Τουρκία και στο Κ2 είναι η ανάγκη παροχής βοήθειας στους πληγέντες της Συρίας, χωρίς την επιρροή πολιτικών φορέων. Τα προαναφερθέντα μπορεί να θεωρηθούν και λόγοι δημιουργίας των κειμένων. Παράλληλα, ο χρόνος πρόσληψης τέτοιων πολύπλοκων ζητημάτων μπορεί να είναι και μακροπρόθεσμος διότι χρήζουν αδιάλειπτης παρακολούθησης. Το μέσο μετάδοσης των δύο κειμένων είναι ο γραπτός λόγος, καθώς είναι άρθρα δημοσιευμένα από το Istituto Affari Internazionali.

Η γλώσσα, το ύφος και η δομή του κειμένου προσδιορίζονται μέσω του σκοπού. Η γλώσσα που χαρακτηρίζει τα κείμενα είναι επίσημη και το λεξιλόγιο τεχνικό, καθώς γίνεται αναφορά σε μελέτες, στατιστικά και δεδομένα («According to a recent study», «As of 28 February, more than 7,259 Syrians»). Τα κείμενα περιέχουν επίσης εξειδικευμένους όρους, όπως η αποπολιτικοποίηση, τα εσωτερικά εκτοπισμένα άτομα, ο αυταρχισμός κ.ά. Παρόλο που η σύνταξη είναι απλή, οι μακροπερίοδοι λόγοι που συναντώνται στο μεγαλύτερο μέρος των κειμένων σε συνδυασμό με τα παραπάνω συνθέτουν δύο κείμενα που απαιτούν προσοχή για την κατανόησή τους. Τέλος, το ύφος είναι σοβαρό, επίσημο και ενημερωτικό.

3.3. Πακέτο μεταφραστικών οδηγιών και σύγκριση ΚΠ με ΚΣ

Οι μεταφραστικές οδηγίες είναι κατευθυντήριες γραμμές για τον τρόπο με τον οποίο το κείμενο υποδοχής και το κείμενο αφίξεως θα επιτελούν βέλτιστα τις λειτουργίες τους στη μετάφραση. Συνήθως, οι συγκυρίες κατά τις οποίες το ΚΠ εκπληρώνει τις λειτουργίες του διαφέρουν από αυτές του ΚΣ. Ακόμα και αν ο σκοπός της επικοινωνίας του ΚΠ με εκείνον του ΚΣ συμπίπτουν, ο μεταφραστής οφείλει να σεβαστεί τις πιθανές πολιτισμικές διαφορές των αποδεκτών, καθώς όπως υποστηρίζει η Nord (2014): «η υποδοχή του κειμένου εξαρτάται από τις ιδιαίτερες προσδοκίες του δέκτη, που καθορίζονται από τις συνθήκες κάτω από τις οποίες επιλαμβάνεται του κειμένου όπως επίσης και από το κοινωνικό του υπόβαθρο, τις γνώσεις του για τον κόσμο ή τις επικοινωνιακές του ανάγκες». Έτσι, κρίνεται αναγκαία η σύγκριση των χαρακτηριστικών των πρωτότυπων κειμένων και των μεταφρασμάτων. Συγκεκριμένα, οι κειμενικές λειτουργίες, το μέσο και ο κειμενικός τύπος του ΚΠ παραμένουν ίδια στο ΚΣ, επιδιώκοντας την πρόσληψη του μεταφράσματος ως πρωτοτύπου στο κοινό που απευθύνεται. Οι λειτουργίες των ΚΠ που προαναφέρθηκαν διατηρούνται στο ΚΣ, όπως επίσης το ύφος, το οποίο εξακολουθεί να είναι επίσημο και σοβαρό. Η παρουσίαση των γεγονότων που εκτυλίσσονται στη Συρία και την Τουρκία πρέπει να παρουσιαστούν στο κοινό-στόχο (στη συγκεκριμένη περίπτωση τους Έλληνες) με συνέπεια και ακρίβεια. Σε ορισμένα όμως σημεία η προσθήκη ή αφαίρεση πληροφοριών βοηθά στην καλύτερη κατανόηση ενός όρου που δεν υπάρχει στη γλώσσα-στόχο. Το μέσο μετάδοσης των ΚΣ παραμένει ο γραπτός λόγος και ως χρόνος πρόσληψης θεωρείται η στιγμή στην οποία ο αναγνώστης θα διαβάσει τα κείμενα.

3.4. Μεταφραστικά προβλήματα και επίλυση

Στη λειτουργική ιεράρχηση των μεταφραστικών προβλημάτων, η Nord υποστηρίζει πως ο πιο ενδεδειγμένος τρόπος για την επίλυση αυτών είναι η «κατά κατιούσα σειρά αναλυτική διαδικασία». Ο μεταφραστής, λοιπόν, εξετάζει αρχικά το πραγματολογικό επίπεδο, ύστερα το πολιτισμικό και τέλος, το γλωσσικό επίπεδο (Nord, 2014). Παρακάτω ακολουθεί το συγκεκριμένο μοντέλο. Τα μεταφραστικά προβλήματα σύμφωνα με τη Nord κατηγοριοποιούνται ως εξής:

- *Πραγματολογικά προβλήματα*, τα οποία προκύπτουν από τις διαφορές των περιστάσεων ανάμεσα στο ΚΠ και το ΚΣ (Nord, 2014: 148)
- *Πολιτισμικά προβλήματα*, τα οποία πηγάζουν από τις διαφορές ανάμεσα στις νόρμες και τις συμβάσεις των ΚΠ και ΚΣ (Nord, 2014: 149)
- *Γλωσσικά προβλήματα*, τα οποία απορρέουν από τις δομικές διαφορές στο λεξιλόγιο, τη σύνταξη και τα υπερτεμαχικά στοιχεία των δύο γλωσσών (Nord, 2014: 150)
- *Ιδιάζοντα προβλήματα*, όταν είναι άρρηκτα συνδεδεμένα με ένα συγκεκριμένο ΚΠ και οι λύσεις τους δεν μπορούν να γενικευτούν και να εφαρμοστούν, οπότε ο μεταφραστής οφείλει να ενεργήσει δημιουργικά (Nord, 2014: 152)

Όπως έχει ήδη αναλυθεί τα ΚΠ χαρακτηρίζονται από την αναφορική λειτουργία και «προκειμένου αυτή να επιτευχθεί, θα πρέπει ο δέκτης να είναι σε θέση να συνδέσει το μήνυμα με την εικόνα που έχει ο ίδιος για τον εμπλεκόμενο κόσμο. Καθώς η εικόνα κάποιου για τον κόσμο καθορίζεται από πολιτισμικές αντιλήψεις και παραδόσεις, ενδέχεται οι δέκτες στον πολιτισμό-πηγή να ερμηνεύσουν την αναφορική λειτουργία διαφορετικά απ' ό,τι οι δέκτες στον πολιτισμό-στόχο. Από το γεγονός αυτό προκύπτουν σημαντικά μεταφραστικά προβλήματα» (Nord, 2014: 99).

3.4.1. Πραγματολογικά προβλήματα

Ξεκινώντας με τα πραγματολογικά προβλήματα, αξίζει να σημειωθεί πως οι δέκτες των ΚΠ και των ΚΣ δεν είναι ίδιοι, καθώς τα πρώτα απευθύνονται σε αγγλόφωνο κοινό ενώ τα δεύτερα σε ελληνόφωνο. Γι' αυτό το λόγο, προκύπτει ένα εννοιολογικό χάσμα σε ορισμένα σημεία των κειμένων, το οποίο πρέπει να γεφυρωθεί. Στη μετάφραση του Κ1, διατηρήθηκε ο όρος «ΡΚΚ» σε παρένθεση μαζί με την πλήρη ονομασία του και

δόθηκε επεξήγηση στα ελληνικά (Εργατικό Κόμμα Κουρδιστάν), έτσι ώστε να καταστεί πιο σαφές στο κοινό-στόχο. Αντίστοιχα, στο K2 υπήρχαν όροι που έπρεπε να προσαρμοστούν στα ελληνικά για να αποδώσουν με όσο το δυνατόν μεγαλύτερη ακρίβεια τον πολιτικό και διοικητικό τους χαρακτήρα. Κάποια παραδείγματα που αποδεικνύουν τα προαναφερθέντα είναι το «Kurdish Autonomous Administration (AA)» που μεταφράστηκε ως «Κουρδική Αυτόνομη Διοίκηση (ΚΑΔ)», το «Syrian Arab Red Crescent (SARC)», το οποίο αποδόθηκε ως «Συριακή Αραβική Ερυθρά Ημισέληνος» και τέλος, η μετάφραση του «Syrian Interim Government» ως «Προσωρινή Κυβέρνηση της Συρίας (ΠΚΣ)».

3.4.2. Πολιτισμικά προβλήματα

Η Υπόθεση της Σχετικότητας (γνωστή και ως Υπόθεση Sapir-Whorf) αναφέρεται στην καθοριστική επιρροή που ασκεί η γλώσσα στον τρόπο σκέψης του ανθρώπου για τον κόσμο. Κατά τον Whorf, υπάρχουν διάφορες παράμετροι που συμβάλλουν στην επιρροή της γλώσσας και κατ' αντιστοιχία της σκέψης: η ψυχολογία, ο πολιτισμός και το περιβάλλον όπου ζει ένας άνθρωπος. Δεν είναι περίεργο το ότι κάθε γλώσσα έχει διαφορετικές έννοιες, ειδικά αν κανείς σκεφτεί ότι σε κάθε γλώσσα παρατηρούνται θεμελιώδεις διαφορές στα γλωσσικά τους συστήματα. Για παράδειγμα, η αγγλική και η ελληνική γλώσσα έχουν τρία γένη (he, she, it, αυτός, αυτή, αυτό), ενώ η γαλλική έχει δύο, το αρσενικό και το θηλυκό (il, elle). Μέσω της γλώσσας οι άνθρωποι εκφράζουν τις σκέψεις τους, άρα γλώσσα και σκέψη συνδέονται άρρηκτα. Συνεπώς, οι άνθρωποι αντιλαμβάνονται τον κόσμο με διαφορετικό τρόπο ανάλογα με τη γλώσσα που μιλούν. Η αναφορά των παραπάνω συνδέεται με την έννοια του «Sèvres Syndrome» που συναντάται στο K1, καθώς ίσως γίνεται αντιληπτή από τους αναγνώστες του ΚΣ με διαφορετικό τρόπο λόγω των γλωσσικών και πολιτισμικών τους διαφορών. Η Συνθήκη των Σεβρών σήμαινε για τους Τούρκους το τέλος της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και ο κατακερματισμός των εδαφών της, ενώ για τους Έλληνες σήμαινε επαναδιεκδίκηση εδαφών και δημιουργία προϋποθέσεων για τη Συνθήκη της Λωζάνης. Η Συνθήκη δεν εφαρμόστηκε, παρόλα αυτά δημιούργησε μια επιφυλακτική στάση σε ένα μεγάλο μέρος του τουρκικού λαού, οι οποίοι είναι πεπεισμένοι πως οι ξένες δυνάμεις συνωμοτούν για τη διάλυση του τουρκικού έθνους. Μία τόσο έντονα πολιτικά και ιστορικά φορτισμένη έννοια όπως το «Σύνδρομο των Σεβρών», εύλογα δεν έχει τον

ίδιο αντίκτυπο στο τουρκικό και το ελληνικό κοινό. Όπως αναφέρει και η Nord (2014): «στη μετάφραση, ο πομπός και ο δέκτης ανήκουν σε διαφορετικές πολιτισμικές ομάδες δεδομένου ότι μιλούν διαφορετικές γλώσσες».

3.4.3. Γλωσσικά προβλήματα

Είναι λογικό να προκύπτουν γλωσσικά προβλήματα κατά τη μετάφραση, καθώς πολλές φορές δεν υπάρχει ακριβής αντιστοιχία από τη μία γλώσσα στην άλλη και αρκετές έννοιες δεν είναι κοινές ή διαμορφώνονται διαφορετικά ανάλογα με το πολιτισμικό πλαίσιο στο οποίο συναντώνται. Οι όροι «cross-border» και «cross-line», οι οποίοι μεταφράστηκαν ως «διασυνοριακή γραμμή» και «διαχωριστική γραμμή» αποτελούν ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα. Πρόκειται για σύνθετες λέξεις με κοινό συνθετικό το «cross», το οποίο στις δύο περιπτώσεις σημαίνει «περνώ, διασχίζω» και προστίθεται σε δύο διαφορετικά ουσιαστικά. Μία από τις σημασίες του «line» είναι η «γραμμή» και ως «border» εννοείται το «όριο, σύνορο ανάμεσα σε δύο χώρες». Για τη σωστότερη απόδοση στα ελληνικά αυτών των όρων δεν ακολουθήθηκε η κατά λέξη μετάφραση αλλά η μετάφραση που βασίζεται στο νόημα. Ο όρος «cross-border» αναφέρεται στη μεταφορά βοήθειας από τα σύνορα μιας χώρας σε μια άλλη, ενώ με τον όρο «cross-line» εννοείται η γραμμή που διαχωρίζει ζώνες ή περιοχές εντός της ίδιας χώρας. Ενδιαφέρουσα μπορεί να θεωρηθεί επίσης η μετάφραση του «women's groups» ως «οργανώσεις γυναικών» και όχι ως «ομάδες γυναικών». Αυτή η επιλογή έγινε διότι το K1 αναφέρεται σε επίσημες συλλογικότητες γυναικών που εμπλέκονται στις ειρηνευτικές διαδικασίες της Τουρκίας και η μετάφρασή του κατά τον δεύτερο τρόπο θα του πρόσαπτε έναν περισσότερο άτυπο χαρακτήρα. Επιπλέον, η επιλογή να μεταφραστεί το «general elections» ως «βουλευτικές εκλογές» αντί για «γενικές εκλογές» έγινε για να ανταποκρίνεται καλύτερα στην πολιτική πραγματικότητα του κοινού-στόχου. Στην Τουρκία οι γενικές εκλογές περιλαμβάνουν τόσο τις προεδρικές όσο και τις κοινοβουλευτικές εκλογές, όμως στην Ελλάδα δεν υφίσταται αυτή η κοινή διαδικασία. Τέλος, πρόβλημα μπορεί να αποτελέσει το γεγονός ότι στα αγγλικά τα ουσιαστικά δε φέρουν γένος, ενώ στα ελληνικά η διαφοροποίηση επιβάλλεται. Ο όρος «mediators» που συναντάται σε αρκετά σημεία του κειμένου μεταφράστηκε ως «διαμεσολαβήτριες», με την πρόθεση να δοθεί έμφαση στην κατάληξη «-ήτριες» που παραπέμπει στο θηλυκό γένος, για το οποίο γίνεται λόγος συστηματικά στο K1.

3.4.4. Ιδιάζοντα προβλήματα

Όπως συμβαίνει στη μετάφραση οποιουδήποτε κειμένου από μια γλώσσα σε μια άλλη, έτσι και σε αυτά παρατηρείται η ύπαρξη ιδιαζόντων προβλημάτων. Σχετικά με τα ονόματα προσώπων που αναφέρονται στα ΚΠ επιλέχθηκε η διατήρηση της αυθεντικότητας στα ΚΣ για την αποφυγή παρανοήσεων και τη διασφάλιση της σωστής αναγνώρισής τους από τους αναγνώστες. Το «Syria Trust for Development» που αναφέρεται στο Κ2 ενείχε μεταφραστική δυσκολία διότι το «Trust» είναι πολύσημος όρος και η απόδοσή του ως «Ταμείο/Οργανισμός/Ίδρυμα Ανάπτυξης Συρίας» ίσως να μην μετέδιδε πλήρως το αρχικό νόημα στο ελληνικό κοινό. Πρόκειται για μία ΜΚΟ με ανθρωπιστικές και αναπτυξιακές πρωτοβουλίες που ιδρύθηκε από την Asma' Assad. Πολλοί όμως την κρίνουν αρνητικά για τη φερόμενη συνενοχή της σε παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων από την κυβέρνηση. Για μια τόσο πολιτικά φορτισμένη έννοια ακολουθήθηκε η διατήρηση του πρωτοτύπου, καθώς θεωρήθηκε πως διαφορετικά θα χρειαζόταν εκτενής επεξήγηση στη μετάφραση. Επιπλέον, για το σύνθημα «mothers shall not cry anymore» δεν επιλέχθηκε η κατά λέξη μετάφραση αλλά μια μετάφραση προσανατολισμένη περισσότερο στο νόημα: «καμία μητέρα να μην κλάψει πια». Η φράση χρησιμοποιήθηκε στις ειρηνευτικές διαδικασίες στην Τουρκία και αφορά τις γυναίκες που έχασαν τα παιδιά τους στη σύγκρουση, άρα εμπεριέχει μεγάλη συναισθηματική ένταση, η οποία ενδεχομένως δεν αποδίδεται κατάλληλα στην ελληνική κοινωνία. Τέλος, οι φράσεις «build peace from below», «build peace from above» δε μεταφράστηκαν κατά λέξη αλλά προσαρμόστηκαν σύμφωνα με τις συμβάσεις της ελληνικής γλώσσας. Πρόκειται για σύνθετες φράσεις που περιγράφουν μεταφορικά δύο προσεγγίσεις με τις οποίες οικοδομείται η ειρήνη: η πρώτη αφορά τη δράση που προέρχεται από τις κοινότητες, ενώ η δεύτερη σχετίζεται με τη δράση των κρατικών διοικήσεων. Η κυριολεκτική τους απόδοση ως «από κάτω» και «από πάνω» θα δημιουργούσε σύγχυση και ασάφεια στο ελληνόφωνο κοινό, γι' αυτό τον λόγο επεξηγήθηκαν περιφραστικά ως «από τη βάση της κοινωνίας», «από τα υψηλότερα επίπεδα».

Επίλογος

Συμπεραίνοντας, η μετάφραση και ανάλυση των επιλεγμένων κειμένων που αφορούν τις ανθρωπιστικές κρίσεις στην Τουρκία και τη Συρία ανέδειξαν μεταφραστικά προβλήματα, τα οποία καλείται ο μεταφραστής να αντιμετωπίσει και να γεφυρώσει το χάσμα που υπάρχει ανάμεσα σε διαφορετικές κοινωνικές και πολιτικές πραγματικότητες, ξεπερνώντας τα γλωσσικά και πολιτισμικά εμπόδια. Όπως επισημαίνει και η Nord (2014): «στόχος της μεταφραστικής δράσης είναι να μεταφέρει μηνύματα μέσω διαβιβαστών μηνυμάτων που παράγονται από ειδικούς, υπερπηδώντας πολιτισμικούς και γλωσσικούς φραγμούς». Έτσι, ο μεταφραστής ανταποκρινόμενος στις απαιτήσεις του μεταφραστικού πακέτου οδηγιών και αναγνωρίζοντας τις διαφορές στο γνωστικό και ιδεολογικό υπόβαθρο, τις πολιτισμικές αποκλίσεις αλλά και τις γλωσσικές ιδιαιτερότητες του κοινού-στόχου, χρησιμοποιεί μεταφραστικές στρατηγικές που θα διασφαλίσουν την ακέραιη μεταφορά των μηνυμάτων των ΚΠ στα ΚΣ.

Οι παραπάνω παράμετροι και ο σκοπός των κειμένων είναι καθοριστικά για τις στρατηγικές που θα ακολουθήσει ο μεταφραστής και η αξιολόγησή τους ενισχύει την κριτική σκέψη και προάγει το μήνυμα της διαπολιτισμικότητας. Ο σκοπός των εν λόγω μεταφράσεων είναι να πληροφορήσουν το ελληνικό κοινό για την κατάσταση που επικρατεί στις δύο χώρες και εκείνο με τη σειρά του να αξιολογήσει τις συνέπειες της σύγκρουσης και του σεισμού, τη θέση των γυναικών στο πολιτικό πλαίσιο, όπως και τις πρωτοβουλίες που πάρθηκαν από τους εμπλεκόμενους πολιτικούς φορείς. Πρόκειται για μια δυναμική διαδικασία που εμπεριέχει την προσαρμογή των κοινωνικοπολιτικών διαστάσεων στις απαιτήσεις των αναγνωστών του κοινού-στόχου προκειμένου να είναι κατανοητό σε εκείνους, διατηρώντας ωστόσο το νόημα και τη λειτουργικότητα των πρωτοτύπων. Μέσω αυτής της εργασίας επιδιώκεται η ανάδειξη του ρόλου του μεταφραστή ως διαμεσολαβητή ανάμεσα στον πομπό και τον δέκτη, καθώς το έργο του δεν περιορίζεται στην απλή μεταφορά λέξεων αλλά νοημάτων.

Βιβλιογραφία

α) Ελληνική

- Nord, C. (2014). *Η μετάφραση ως στοχευμένη δραστηριότητα. Εισαγωγή στις λειτουργικές προσεγγίσεις* (Σίμος Π. Γραμμενίδης & Δέσποινα Δ. Λάμπρου, Μεταφρ.). Αθήνα: Δίαιλος.
- Τσίγκου, Μ., Λίβας, Σ. (2019). *Η προστασία των γλωσσικών μειονοτήτων στην Ευρώπη. Υποσχέσεις και αντιφάσεις* (σ. 18-19). Εκδόσεις Παπαζήση.

β) Ξενόγλωσση

- Jakobson, R. (1960). *Linguistics and Poetics*. In T. Sebeok (Ed.), *Style in Language* (pp. 350-377). Cambridge: MIT Press.

Ιστογραφία

α) Ελληνική

- Γιάντσιου, Α. (2013). *Η γλωσσολογική αρχή/υπόθεση της σχετικότητας ή υπόθεση Sapir-Whorf* (Πτυχιακή εργασία). Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Ρόδος. Δημοσίευση στο Hellenicus. Ανακτήθηκε από: <http://hdl.handle.net/11610/5990>
- Κάππου, Μ. (Χ.Χ.). *Τα επικοινωνιακά χαρακτηριστικά των κειμένων που συντάσσουμε: Πίνακες*. Ανακτήθηκε από: <https://mariakappou.gr/wp-content/uploads/2020/02/%CE%95%CF%80%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%B9%CE%BD%CF%89%CE%BD%CE%B9%CE%B1%CE%BA%CE%AC-%CF%87%CE%B1%CF%81%CE%B1%CE%BA%CF%84%CE%B7%CF%81%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AC-%CF%80%CE%AF%CE%BD%CE%B1%CE%BA%CE%B5%CF%82.pdf>
- Κελάνδριας, Π. (Χ.Χ.). *Η Πράξη της Μετάφρασης: Στάδια, Διαδικασίες και Στρατηγικές*. Ιόνιο Πανεπιστήμιο. Ανακτήθηκε από: <https://opencourses.ionio.gr/modules/document/file.php/DFLTI450/%CE%97%20%CE%A0%CE%A1%CE%91%CE%9E%CE%97%20%CE%A4%CE%97%CE%A3%20%CE%9C%CE%95%CE%A4%CE%91%CE%A6%CE%A1%CE%91%CE%A3%CE%97%CE%A3.%20%CE%A3%CE%A4%CE%91%CE%94%CE%99%CE%91%2C%20%CE%94%CE%99%CE%91%CE%94%CE%99%CE%9A%CE%91%CE%A3%CE%99%CE%95%CE%A3%20%CE>

[%9A%CE%91%CE%99%20%CE%A3%CE%A4%CE%A1%CE%91%CE%A4%CE%97%CE%93%CE%99%CE%9A%CE%95%CE%A3.pdf](#)

- Ξυλουργάς, Ν. (2018). *Δομές της τουρκικής εξωτερικής πολιτικής και η ευρωπαϊκή πορεία της Τουρκίας* (Πτυχιακή εργασία). Πολιτικές, Οικονομικές και Διεθνείς Σχέσεις στη Μεσόγειο, Ρόδος. Δημοσίευση στο Hellenicus. Ανακτήθηκε από: <http://hdl.handle.net/11610/12346>

β) Ξενόγλωσση

- Agha, M. O. (n.d.). *Munqeth Othman Agha*. Middle East Institute. Retrieved from: <https://www.mei.edu/profile/munqeth-othman-gha>
- Çelik, B. (n.d.). *Ayşe Betül Çelik*. Sabanci University. Retrieved from: <https://myweb.sabanciuniv.edu/bcelik/>
- Nord, C. (2006). *Text Analysis in Translation* (2nd ed.). Brill. Retrieved from: https://www.google.gr/books/edition/Text_Analysis_in_Translation/nu_7EAA_AQBAJ?hl=el&gbpv=0
- Trosborg, A. (Ed.). (1997). *Text Typology and Translation* (p.46). John Benjamins Publishing. Retrieved from: https://www.google.gr/books/edition/Text_Typology_and_Translation/5jLOK_D3gFyMC?hl=el&gbpv=0

Έντυπο Λεξικό

- Λεξικά Ρίζου (2004). *Αγγλοελληνικό Λεξικό*. Εκδόσεις Γιάννη Ρίζου.

Ηλεκτρονικά Λεξικά

- Glosbe. *The English-Greek dictionary*. Ανακτήθηκε από: <https://glosbe.com/en/el>
- IATE. *European Union terminology*. Ανακτήθηκε από: <https://iate.europa.eu/home>
- Linguee. *English-Greek Dictionary*. Ανακτήθηκε από: <https://www.linguee.com/english-greek>